

Молоде Життя

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО ЮНАЦТВА

Ч. 1-2 (129-130)

СІЧЕНЬ-ЛЮТИЙ

1956

ТІ, ЩО ДАЛИ ПРИКЛАД ПОСВЯТИ І ГЕРОЇЗМУ

В тяжкі дні української державності, не цілий тиждень після проголошення Самостійної України в дні 22. січня 1918 р., коли Києву почали загрожувати московські ватаги, і не було кому і чим їх зупинити, знашлася гордота українського юнацтва, що московську орду зустріла зброєю і врятувала їм не тільки честь України і честь упередньої зброй, але й дала нам неперевершенну легенду українського героїзму.

Треба було великого, просто безмірного духа посвяти жертвенності, щоб в такий час, як кінець січня 1918 року, коли залилось все і помочі ні звідки було жадти, відважитися станути збройною рукою проти безоглядних, безпощадних полків московського большевизму.

Київська гімназійна і студентська молодь тих років (між якою були і уроженці Західної України) мала цього духа. Виявила його не тільки, вийджаючи трьма сотнями під Крутами, щоб там піл'о-піл'ї із 250 юнаками із Військової Школи із зброєю в руках зустріти кількатисячні ватаги кривавого Муравйова.

Ще більшу силу духа, просто безприкладний героїзм виявила ця молодь під час самого бою. Треба ж пригадати, що ворог, зайнявши Бахмач і залишивши станцію Пліски, підходив із двома добре озброєними панцирними поїздами на станцію Крути. Проти нього виступили 29. січня 1918 року юнаки із Студентського Куреня (300 людей) і юнаки із Військової Школи (250 людей) теж із двома, нахидаю збудованими з залізничних вагонів „бронепотягами“, які в найгарячіший момент було разом із базою набоїв відіхнули, згідно з помилковим наказом тодішнього штабу, які два кілометри в „запілля“ і студенти мусі-

ли бігати аж туди за набоями до кулеметів і рушниць. Не диво, що кулемети Крутянців стали затихати і все більше й більше їх падало і що ворог почав оточувати кільцем заливе оборону. Ще треба пригада-

тиками вояцької слави: не посортимо землі української. З вигуками „Слава!“ і з піснею „Ще не вмерла“ кинулися юнаки в багнетний бій і, продаючи дорого своє життя, вигинули майже всі. Із десятків поранених врятувалося тільки сімох, бо й раненіх большевики дострілювали... Своїм завзяттям і героїзмом залиували навіть ворога: московські учасники бою з подивом згадували потому в своїх спогадах завзяття і героїзм Крутянців.

Слава іхнього бою, слава іхнього великого, незмірного героїзму стала, по мусі статі, святою легендою молоді України. Коли вже ворог покинув згодом Україну, Крутянців з почестю ховали на Аскольдовому кладовищі в Києві. Над їх могилами, як і над могилами тих, що й потому сотнями розстрілювались большевики в Україні, скилилися голови провідників національної України на чолі з головом Центральної Ради Михаїлом Грушевським. Це він збагнув тоді всю глибину посвяти юнаків із Студентського Куреня і сказав, що пам'ять їх життєм вічно у народі.

І вона живе. Не тільки в тому, що українці всього світу святкують щороку, як свята, колись на рідних землях, роковини Крутянського Бою. Не тільки тому, що легенда цього бою, слава безприкладного героїзму захоплює і запалює серця української молоді на шляхах вигнання по всіх країнах і континентах. Але ж передусім у тому, що традиції іхньої боротьби передяйла українська молодь на рідних землях, як безупинну, навіть в концентраційних таборах далекої Сибірі, змагається з окупантами України, сповідючи тривогою ворога і дивуючи світ.

Б. К.

Дереворит Іван Хасеневич

ти, що в найгарячіший момент почав відступати відділ юнаків із Юнацької Школи, не повідомлюючи зогляду на брак зв'язку юнаків із Студентського Куреня. У висліді, проти п'яних і озвіріліх від спротиву матросів і салдатів „армії“ Муравйова станув дівиршого бою тільки трохи сотні, втомленій уже боєм і без запасу амуніції — Студентський Курінь.

І в цю найбліжчу трагічну з усього хвилину молоді українські вояки показали себе гідними спадкоєм-

БОТИ - ПЛАСТУН!

Окраєць сходячого сонця показався над горбком і його перші промені збудили тебе з глибокого сну: вставай привіті новий день! Ти протягашся як опісля виповзаєш з мішка до спання та одягаєшся. Виходиш з шатра та зупиняєшся хвилину, щоб напоїти очі красою сходу сонця та щоб легені наповнити глибоко, аж до найдальших закутків, свіжим ранішнім повітрям.

Нараз запримічує легкий рух у гущавині на підвітряному боку. Бистро розглядаєшся і врешті бачиш молодого оленя, як спокійно пасеться. Дивно! Як це він, така чуйна тварина, з знаменитим слухом і нюхом, ще тебе не запримітив?

Але ти знаєш чому, бо ти — пластун!

**

Вночі падав дощ, але у твоєму шатрі сухо й вигідно. Струмки, що сливалися з горбка, не підтекли під твоє шатро. Як ти це зробив?

Ти знаєш як, бо ти — пластун.

**

Час на снідання. Як роздобути сухих дров? Як розпалити вогур? Як присмажити солонинку чи спекти паянницю?

Ти знаєш як, бо ти — пластун.

**

Затираєш останні сліди таборування і, закинувши торбу на плечі, пускаєшся тихим кроком у дальшу мандрівку разом з своїми друзями. Ти обсервуюш птахів і тварини, комахи і риби — в іх природних умовинах життя. Чи це на болотистій стежці сліди ведмедя, чи може видри? Чому пень цього дерева такий пошкрябаній? А той — повний жмутків шерсті? Чи це пролетіли дики качки, гуси, чи може слуки?

Ти все ти знаєш, бо ти — пластун.

**

Ти зійшов з стежки і йдеш на відростець. Усміхнешся на згадку, як то колись сказав Індіанянин, коли його знайшов побратим у нетрях: „Уф! Я — не згубився! Відважив мені згубився“. Так і ти — ти николи не згубився, бо вміш знайти дорогу при допомозі мапи і компасу. І вміш читати знаки в книзі природи.

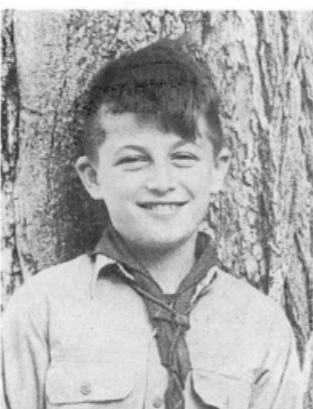
Смеркає. Сидиш з друзями навколо ватри. Гуртите, співаете старих прогарнів пісні, укладаєте великі пляні на завтра. Може й сам не знаєш, чому тобі так пріємно тут.

Але ні, ти знаєш, бо ти — пластун.

**

Так, радісно бути пластуном: мандрувати, таборувати, жити у вільний природі, плавати, веслувати, запускатися у дикі околиці так, як це колись піонери робили, дивитися вечером на зорі... і мріяти.

Але пластування — це ще щось більше, ніж тільки все те перераховане вгорі. В пластуванні кріється куди глибший зміст. Основне — це не лише наші радиці й забави; основне — це теж помогати другим.

...море нам по коліна,
А Міссілін по іктіни...

гим, бути вірним Богові і служити Батьківщині.

**

Кожного дня пластун робить добрий вчинок — у найрізноманітніший спосіб; вкаже дорогу чужинцеві в місті, поможет слабим, калікам чи старикам, старається запобігти нещастям, дає першу допомогу в конечності, а навіть рятує людське життя. А у випадку катастроф та таких, як пожежа, повінь, землетрус чи буревій, — пластун ставить себе негайно в розпорядження рятувальної дружини. Пластовий односір — це ознака, що ти готов помогати другим!

**

А як прийде слухна пора і Батьківщина покличе тебе на поміч, ти мусиш доказати, що ти не даром вишколювався в Пласт! Де тебе не поставили б, ти мусиш виконати свій обов'язок — і то краще від інших!

Але ти не мусиш навіть чекати на якусь велику подію, як, наприклад, війна. Кожного дня і на кожному кроці ти можеш прислужитися своїй Батьківщині: від дрібної матеріальної допомоги (через щоденну єдальність і глибокий зміс жертвенності), — аж до ширення таких важливих сьогодні моральних засад і правопорядку в окрузі твоєї діяння.

І як ти все зробити і як приготуватися до цієї великої служби, ти добре знаєш, бо ти — пластун!

Чорний Джек

ЧАРОДІЙНА ІСКОРКА

Горить багаття Великої Ватри...

У свяtkовому зосередженні спостираєго, як злайта високо вгору міріяди іскор, які розсіюються з її полум'я предивні цвіті і зарисовуються несхопними рисками на гранатовий купулі ночі.

Вчиваються мені в трісокті горіючих колод і гілля заворожені скляття, якими проганяє Велика Ватра в глиб темного лісу полохливі тіні і трепетливі з'яви...

Задивившися і заслухавшися — вчиваюча, як в гомоні юнацької пісні оновлюється мое серце...

І хочу бути самотнім, самим зо собою...

Відчув я потребу побувати в гурті тіней моїх друзів, з якими засідав до першої в моєму житті Великої Ватри.

Хочеться мені побувати з Вами, щоб Ви мене перевірили, щоб пerekоналися, що та малесенка іскорка з Великої Ватри, що тоді запала мені в серце, не зотлівіла..

Прагну дошукатися у Ваших поглядах того великого звінення, яким наділювали Ви мене тоді, закликуючи засісти поруч з Вами при бағатії Великої Ватри...

**

По бағато-бағатох роках зустрінув Ти мене, Побраториме Славку, задивленого в дотліваючі жаринки Великої Ватри юнацького табору на Вовчій Тропі. Одинокий з живих. Пішли ми доріжками спогадів крізь довгі роки життя і призадумалися над тим, чому ми так, а не інакше, сприймаємо сьогоднішнє. Прощаючися, впевнені в Тебе, що воно можуть так складається, що нам глибоко в серцях жевріють іскорки нащілки перших Великих Ватер.

Тепер, коли на самоті передумує тоді сказане, мушу призватися до неточності:

— Не ма буть, Побраториме

„ПЛЕКАТИМУ СИЛУ І ТІЛА І УМА!”

„В українську державність ми віруємо, українську державність ми сповідуємо, в її неминучість ми переконані. Для нас вона до певної міри живою дійсністю, бо її ідея ми носимо в серці, бо її духом, потребами овінне все наше життя”.

(„Трибуз” — С. Петрова)

Якщо у нашій праці будемо дотримуватися засади: „вчитися від мінулої, з думкою про майбутнє, використовуючи якнайкраще сучасність” — то передусім освідомимо собі факт, що в житті одиці, спілкують, народів приходять моменти, в яких доводиться їм шукати засобів, які дозволили б їм підноситися з хвилевого заломання, чи обдумувати способи, які скріпляли б їх позиції в майбутньому.

Чи не тому фактори саме завдають „вінчну” виховну пораду, передану нам „ античною ” мудрістю, що на силу та здоров'я ДУХА вплив має теж здоров'я ТІЛА.

Багато доказів маємо на те, як може гармонійне виховання стати джерелом сили при реалізації великих задумів, у відношенні до національного чи державного життя. Візьмім за приклад не таке давнє українське минуле з-перед I-ої світової війни: Який громадський почин, яку нову дію розглядали б ми у її початках, дошукувались за причинами заналу витривалості та послідовності тодішніх провідників громадського життя в Західній Україні, на території, на якій національне життя мало сику-таку змогу розвиватися, то дороги ваші завжди заведуть нас до невеликої, скромної залі, до якої входилося через подвір'я кам'янці т-ва „Дністер” у Львові, в якій панували зразковий порядок. У людей, що там сходились чи як провідники, чи учасники руханкового товариства, помітні були діловість, запал та життерадісність. Там саме родилися пляні, обдумувалася дія, як змінити пасивне животинні українського покоління у житті повної змісту, запалу та віри.

Славку, але таки напевно то-
му!...

**

Жевріє глибоко в серці чародійна іскра. Не зотяве, не згарє і не розсвічується полум'ям, а тільки жевріє спокійним жаром. Від нього і радісне тепло й оновлення в серці!

— Чуєш мене, Побрратиме?
Гей! Чи чуєш?....

На Вовчій Тропі, в липні 1955 р.

„Не плач, а мечем!”, „Не ридай, а добувай”, „В здоровому тілі — здорована душа!” — це були гасла, за якими почали проходити життя воїв, молодої України”. Це були гасла, які почали формувати життєву програму української провідної вер-

Лещетарський крутобіг

стви, з якої щораз ясніше зарисовувалася ідея боротьби за визволення України. Тими саме гаслами захопились провідники студентської та сільської молоді, які опіля заповнили ряди українських військових формacій, зокрема Українських Січових Стрільців, та визвольного руху у загальному.

Входимо у ювілейний рік святкування Франкових роковин. Хто ж, як не Іван Франко переконав нас пластиуни у тому, що **справжній ЦІЛЬ життя — це вічний РУХ ТРУД:**

„Сонце по небі колує,
Знають і хмарі свій шлях,
Вітер неспинно мандрує
По України полях.

Ми сонця ясного діти,
Вольного вітру брати,
Мали б в безділі змарніти,
Путі життя не найти”²⁵

Повіріли пластиуни великому Вчинцеві і байдорю нагоюшували його слова у своєму марші, з перевонанням, що саме пластиування якраз найкраща форма вишколу для такого справжнього життя.

Є багато познак на те, що треба сьогодні у нашій праці сильніше заакцентувати діяльніку та лових зв'язків. Тому саме нашим гаслом у 1956 році буде:

„ПЛЕКАТИМУ СИЛУ І ТІЛА І УМА!”

Це значить: вертатись якнайчастіше до життя в природі і дії, на спортивні майдани, до руханкових заль, пляжного засдалегідь та організуймо мандрівки, зимові та літні табори, створюймо собі нагоду заправитися, щоб, переборюючи труди та невигоди, стати здібними до повного і вартісного життя. Реалізуючи це наше гасло, по нашій найкращій спроможні, цілком певно зблизимося до нашої виховної цілі, а це буде одночасно доказ пошани та любові нашої до Великого Каменяра в Іого ювілейному році.

пл. сен. Ц. Паліїв

КАНАДІЙСЬКІ СКАВТИ

З тієї пори, як лорд Бейден-Пауелл зорганізував скавтинговий рух в Англії, приблизно 40,000,000 хлонців і молодих чоловіків у сті різних країнах приєдналися до цього руху. В Канаді було за той час 85,000 скавтів; під юн пору є 57,400 хлонців-скавтів, 98,500 новаків („кабс”), 3,000 брудаків („роверс”) і 15,000 скавтингорослін, які помагають у веденні скавтської організації.

В серпні цього року відбувалося в Нагерон-де-Лейк, Онт., Восьме Світове Скавтське Джемборе. Около 5,000 скавтів з різних сторін світу брали участь у тому з'їзді. З того числа майже тисяча скав відмала заповіну суму 50 дол. на табіо оплати її особисті видатки. Такий передбачинний крок зробили канадські скавти, побоюючись, що внаслідок відсутності труднощів деякі інші дружи-скавті з інших країн не могли буті взяті участи в Джемборе; тому юн виконували різні роботи, влаштовували продажі й розыграви, імпрези і в той спосіб зібрали 50,000 дол. на допомогу таким скавтам. Ілюде запозичено від скавтів у Тіксонбург, Онтаріо, які „адонтували” п'ять скавтів з Ліхтенштайну, які своїх гостей на Джемборе.

Серед передових діячів Канади є теж колишні скавти, як ось: Лестер Б. Піркес, міністр закордонних справ; Дж. В. Пікерст, міністр громадянства й імміграції; майор-генерал Джан Ронікет — командант першої канадської дівізії; Т. С. Даглес, прем'єр Саскачевану; майор-ген. Г. Р. Піркес, посол федерального парламенту, нагороджений у перший світовій війні відзначенням Вікторія Крос; скавтом був теж Волтер Геріс, канадський міністр фінансів.

„К. С.”

Марнотратство часу — це розтрата енергії, наших фізичних і духових сил. Воно гірше від поганого товариства, від поганих звичок, бо ще втрата різних можливостей, що николи не вернуться.

МАРДЕН

ЛЕЩЕТАРСЬКИМИ ШЛЯХАМИ...

(3 нагоди ІІ. Українських Лещетарських Змагань 1956
Вайтфейс Мавітенс)

У СОНЦІ — НА БІЛОМУ СНІГУ...

ІІ. Українські Лещетарські Змагання відбулися в горах Вайтфейс Мавітенс, в стейті Нью-Йорк, ЗДА — на теренах III. Міжнародних Олімпійських Ігор 1932 Лейк Плесід. На старті II-тих змагань з'явилось 15 чоловіків-змагунів із 7-ми спортивних осередків ЗДА і Канади. Команди були репрезентовані змагунами: 1. УСТ Сокіл Сиракози, змагунів 4; Мельник Богдан, Логуш Володимир, Ступницький Теодор, Шаран Роман; 2. КЛК Нью-Йорк, змагунів 4; Купчинський Юрій, Курилко Любомир, Шарко Володимир, Слупчинський Орест; 3. КЛК Торонто, змагунів 3: Мазяр Степан, Яців Богдан, Гошоватюк Юрій; 4. УСТ Чорноморці Рочестер, змагун 1: Кольцьо Нестор; 5. Бурлаки, ЗДА, змагун 1. Федорович Юрій; 6. Червона Калина, Нью-Йорк, змагун 1: Комарницький Роман; 7. УСТ Чорноморці, Нью-Гейвен, змагун 1: Роянді Роман.

ОРГАНІЗАТОР ЗМАГАНЬ — КУРІНЬ — БУРЛАКИ

Зорганізуванням змагань займалась Організація Української Молоді ПЛАСТ 1 к. УСП і 16 к. УПС „Бурлаки”, які також в 1954 р. перші в Америці відновили традицію українського лещетарства в рамках пляну I. Українських Спортивних Ігриц. Ініціатором і душою першого лещетарського злету був інж. Ярослав

Рубель, старший пластун, передовий член „Бурлаків”.

Цьогорічні змагання злились зі Святом Ювілею 10-ліття „Бурлацької Ватаги”: 1946-1955. Зорганізована зимию 1946 року „Бурлацька Ватага” уладжувала: а) курінні, б) пластові лещетарські табори, запрошуючи до співчастії українських лещетарів у Німеччині, сьогодні, в Америці. „Бурлацька Ватага” через пройдений час — мандрувала лещетарськими шляхами...

1. мандрівний лещетарський табір зорганізовано в Берхтесгаден 1946, а опісля 7 разів — це відважна і активна група передових пластунів, з'язувала традицію українського лещетарства, вписуючи себе золотими буквами в історію українського спорту.

В Америці курені „Бурлацької Ватаги” — 1 к. УСП і 16 к. УПС „Бурлаки” повторюють зачаті в Німеччині діло, та двічі зорганізували міжкраїв (ЗДА і Канада) Українські Лещетарські Змагання, даючи можливість країнам змагунам індивідуально продемонструвати свою змагову тутість і в 1954 р. УАСТ Леві Шикаго, та в 1956 р. УСТ Сокіл Сиракози завоювали командне першіство українського лещетарства.

ВИСЛІДИ ЗМАГАНЬ

Змагуни: Ступницький, Логуш, Мазяр — продемонстрували велику

класу і дали образ технічних варостей в слабих снігових умовах (ожеледа, місцями трава і піскові плями) в конкурсніх альпійської комбінації — з'їздобігу і крутобігу. Велику поправу від минулих змагань особливо виказав Степан Мазяр, Торонто. Новою зіркою за блестів — Юрій Гошоватюк, Торонто, коли в класі першунів треба визнати: Юрій Купчинський, Богдан Мельник, Богдан Яців і Орест Слупчинський. Добру поставу в з'їзді показав Роман Комарницький.

І. Українські Лещетарські Змагання закінчилися перемогою спортсменів УСТ Сокіл Сиракози, недавно зорганізованого Т-ва в стейті Нью-Йорк, ЗДА, які здобули мандрівну нагороду за лещетарство. УАСТ Леві Шикаго — І. дружиновий першун лещетарства — втратили мандрівну нагороду в користь УСТ Сокіл Сиракози. Перемогу Сокола завдачє українська колонія в Сиракозах індивідуальним здібностям змагунів, які виступали в складі — Ступницький, Логуш, Мельник, Шаран.

Найбільшою революцією останнього змагу, крім наших майстрів — Логуша, Ступницького і амбітного Купчинського — були симпатичною несподіванкою дня і змагу: Степан Мазяр, Торонто — який в порівнянні зі слабим стартом в 1954 — добув в 1956 власну персональну перемогу — займаючи 2 другі і 1 четверте місця, набравши плас 13 точок в групі першунів, Богдан Мельник, Сиракози випрямав плас 8 точок і таксово Богдан Яців, Торонто відбув 2 змагання на країні 2 точки. Тим прикладом бачимо, що наші змагуни в трудніх умовах працюють над собою і мають бажання бути красними. Змагуни, які стартували вперше: це молоді і нові сили — Юрій Гошоватюк, Торонто і Роман Комарницький, Нью-Йорк — чи інші — але здобути ними плас 4 і плас 1 точки, чи сам двобій з клясою наших першунів — це іх великий та індивідуальний успіх, що надалі повинен вести іх, та іх наслідників до старту і мети.

Богдан Пруднус

Лещетарський жіночий табір у Вайтфейс

Вибираючи собі звання, не питай, де зможеш заробити найбільше грошей або осигнати вище становище. Вибирає таку працю, що покликане до життя всі твої здібності та розвине всі твої сили. Пам'ятай, що не грошей тобі треба, не становища, не слави, лише сили. Внутрішня духова мінь варта більше, як слава і блискуча кар'єра.

Марден

З ТОРОНТО ДО МЕХІКО

Передомною далека дорога, але якою не страшно, їду на другій кінці континенту, а за собою лишаю розлечени мурі Горonto, Шікаго. Минемо відомі краєвиди, луки повні цвітущих роємів, подія кукурудзи і невеличкі оселі. Так будо в Онтаріо, подібно й у Минінг, Індіана, Лінкольн і Мізурі. Одиночка зміна в монотонному краєвиді могутні ріки, Міссісіпі і Мізурі. Буйна зелень здовж берегів, каламутно-квота вода і багати повні величних білих і брунатних птахів, чайки. Потому ще велике місто Кенсас Сіті і знову поля „стейту“ Кензас.

Вночі перехала північне Колорадо. І хоч ніч була місчина з вагону також буде важко бачити краєвид.

НІО МЕКСИКО І АРІЗОНА

Прокинувася уже в Ніо Мексико на пустинні. За вікуном дивно чарівно сходило сонце, а від нього червоні сухі горби ставали ще червоніші. Ізольти далеко у міриці синіли гори. Кругом ні сліду людських оселі, ні доріг, ні навіть якіснох загород. Безконечна суха пустеля, покрита темними кущиками, якісною косодеревиною. Декуди височі руїни рік, на дні потріскані глина. Горби ставлять стіркій і пласкі на верху, під ними кругом них колись земля запалася — вони теж червоні, поропані і сухі.

Минемо кілька індіанських оселі — ледве помітні ділниками з глини, прикріплени мов ластів'ячі гніза до узбіччі гори. Дахи у них плакети, оперті на кількох дерев'яних колодах, що вистаютя рідчиком зі стін. Це оселі племені Наваго.

Більші оселі небагато. Санта Фе, Алабакі інші пари місточкі. І тут дівки будинку в індіанські стилі, але вже побільші. Їх тут і трохи зелені. На станціях Індіані, побірани для туристів у своїх історичних одязі з довгим чорним волоссям з певністю вінчаним чолом, жінки возважані у пестроткіні хустки пращають якісні коріння, гердані. По пузиних таєм крутяться майже самі індіани — і в автках спідня вони і ніби побірани, як білі, але якою стрікотою ніби чигані.

За весь час проїхали тільки одну ріку Ріо Гранде.

У вагоні пасажирів забавляються, як можуть. Груба матрони, що вже другий раз заїде, намагається віянуть мене в розмову про гільдіївські зірки. Вона з Лос Анджелес є уявляє себе авторитетом цих справах. Її чоловік з подивом глядає на свого сина-підлітка, що забавляє дотепами групою негрів-вояків, які з черги голосно речуться. Моряки присілися до дівчат з накрученими на шинілки волоссям.

На обід прийнилося мені сісти при одному столі з трьома вояками. Одни з них лхав сковоріні, а при столі його розкували. Мені ввесь час дздавалось, що ці зачінчені вихоночі звободженою рукою пістолю від свого „опікуніка“ і буде пробрати тікаєти. Нічого такого не сталося, але обід мені смакував.

В Арізоні краєвид мало зміниться. Далі суха безводна пустиня і сию-сии трави (пояснюючи мені, що це т. зв. „мекст“ і „якка“) Все частіше видно різномірні кактиси.

Минемо якусь автостраду, але авт не видко. Кажуть, що через пустиню ідеться нічно, коли температура спадає до 90 ступенів, і то спекіально холодженіми автами з відповідним запасом води.

Переїжджаємо ріку Колорадо (Грені Кемпіонів трохи на північ) — це інакше Каїро-ній. Чому сподівалася побачити бузу зелень — а ту дій пустиня! Гори все вищі, але непривітні, гладкий камінь без жадкої рістіни.

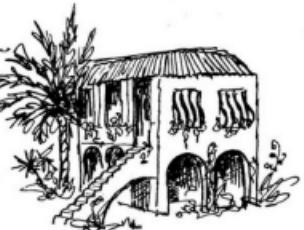
Вінівала на станицю в непривітній містечку. Сонце заходило, але повітря дали рожевіше, понад 100 ст. Тут вперше побачила пальми, хотілася повести рукою по корі і перевонятися, чи це не декорація.

Пізно вночі приїхали до Лос Анджелес і зараз дали вінівала до Сан Дієго.

САН ДІЕГО, КАЛІФОРНІЯ

Місто засноване в 17 ст. Еспанією і має усі назви досі еспанські: дідіншия Лома, багата мільйонерська Ля Гой, Бальбо парк Й острів Коронадо.

Доми розкинені на горbach здовж Тихого океану, більшість з виразно еспанським

Доми... білі, двоповерхові, з невеликими загратованими вікнами...

характером — білі, двоповерхові з невеликими загратованими вікнами, червоними дахами і затиненими аркадами. Понад темно-зеленими верхами дерев вистоять білі вежі костелів і місій. Кругом усе ціле і кущі і дереви кактуси. Задесь ще в житті не бачила стільки колорів! Рістіни здебільші мені не відома, листкових дерев майже немає, тільки кущі з дуже грубими листами (тут росте дико все те, що у нас часто у вазонах тримають), величі евкаліптусові дерева з рібкою корою. З чатинних дерев тільки пару родів сочини з довгими на стому шипами. А найбільше вже тут різного роду пальм — і малі пузаті з високі струнки. Багато з них виглядають незграбно, що зі старим обсохлим віттям здовж пляжів. У парках бамбусова тростина І у воді свіжо зведені панорами та різного колору водяни лілії.

Над містом вічний запах шайтів, головно вендорами, коли повітря прозоре і холодне. Пересічно температура тут — 75 ступенів чілійські рік, нічі то таки дуже холодні. Тільки вночі, коли субтропічне сонце не кине майже жадні тіні, відчувається спека. Доцін бують тільки зимою.

Цілінні днінні винесують якісні днівними голосами барвисті птахи. Малі колібрії прілітають до цвітів мого метеликів. Комарів тут взагалі немає, одиночкою язвою є терміти і мурашки, які щільними арміями вішають руки до хати, як почнуть відкірнати цукор чи влагати відпадки з харчами.

Населення тут дуже різномірне. В більшості, американці, які вже не знають своєго походження, багато міхіканців з виразно

індіанськими чертами, зарозумілі на своє походження еспанці, португалці — здебільші рібаки, що десь дилигують на північне море в своїх непріємних човнах в пошуках за „туною“. У їхньому костелі Мадонна в одній руці тримає Христі, а в другій рибачків, корабель з вітрилами.

Сан Дієго найбільша морська база на Пацифіці і пристань заповнена величезними літаконосцями, сотками воєнних кораблів. Вулни міста як біліоті від одностроїв моряків.

Кругом позмітній більшій сковік, немає постійного постіку, що на ході, інавіть авта може спокійно зійті.

У місті багато цікавих крамниць, в яких продають оригінальні індіанські текінни, горянки влемені Наваго, міхіканську біжутиєю. У ресторанах можна покушувати різноманітні страви, з островів Пасіфіку, з Китаю чи міхіканську кукурудзу в різних видах.

Над оксамінно пішній кайдо з огорожами басейнами, чистенькими пляжами і сотками багатих хат. Як шківо поспішаючи таким яхтом на море, коли заходять сонце на червону розмальовану прибрежну скалу, а по-тім поволі губитися у морі над самою поверхнею води! Западає довга субтропічна ніч, повністю місць, а до нього веде по морі срібна стежка... Ряд пальм над са-мим берегом і хіхе відеркалення в спокійному плясі затоки...

МЕХІКО

Кільканадцять миль на південь від Сан Дієго вже Мехіко. Думала впевнітися на границі, чи мене впустять назад, але й сама не запрімітіла, як опинилася автомобіль по другій боці вже під міхіканським правопром, коло якогось спільного уніформованого чоловіка, мабуть прикордонника.

Місто Тігуана нагадує розігнаний парк, крамнички й будинки з „сувенірами“, музика, пісні вуліць турпти. При дорозі візочкі і при них чомусь розмальовані в чорні і білі паски музи. На них візочках коло щих „зебр“ фотографуються американські візники.

У крамничках зі стелі на пінерах виснажують шкіркові сандалі, мокасини, содом'яні капелюхи, торбі, кошики. Коло товари сидять груbi сеніорів-візочників, вахолюють від горячі і перекликуються по еспанські. У по-вітря ліністство. Молоді вусаті чоловіки стоять без руху опертий об аркади, або таки сидять на хідниках, насунувши широкі „сам-

Костел у Сан Дієго

брero" на очі. Усюди запах смаженої кукурудзи.

Хо че краще знає місто, може дістати країнний товар: дорогу срібну біжутерію з узорами Ацтеків, цікаво розмальовані горшки, притинково вигроблене скло, теканині південно-американських індіан.

Порозніувані на стінах афіши закликають прийти на барботу з бікими в найближчу неділю, на стару індіанську гру "Лай Алай", або перегони хортів.

Поворот до ЗДА був дуже трудний. Прийшлося відповісти на десятки питань, оповісти всю свою історію, а то й дозволити перешукати підручник торбинки.

ЛОС АНДЖЕЛЕС

Залізниця з Сан Діего до Лос Анджелес проходить вздовж океану. Но правом боїнгів з високою траповою. Земля здається мертвю, і мають тільки гадюки (злізні тарахтевець) вигриваються на сонцї. Щойно біляче Лос Анджелес земля штуочно наводнена, засяяна фасолею, а то й покрита помаранчевими газами. — Невисокі дерева з темнозеленим листям до самого землі, почищовані золотими овочами.

Лос Анджелес величезне. Нажаль під час моого переобування в ньому були стражі автомобільних водіїв і не довелося багатьох ограти. Те, що бачила, з дуже інтернаціональним обличчям. Різні мови на вулицях і цілі чужинецькі діланці (китайська, мексиканська і т. д.). На горобах над містом елегантні domini — це Беверл Гілд і Голливуд.

НЕВАДА, ЮТА I ВАЮМІНГ

На схід від Лос Анджелес зелені сади під самі гори Сан Бернардо, а далі зннову пустиня. В ночі перейджаємо Неваду і т. зв. Долину Смерті, знідки видно найнизче і найвище місце Америки. (Найніжче гора Вітнані).

По півночі пробудилася в Лос Вегас, яке відразу пізнає по світловій величезнім ковбою, що закликуючи запрошує рукою і є символом Лас Вегас та рулетки.

Шікапи кебійони Невади проїхала, жаль, вночі. А ранком зннову монотонія пустині т. зв. "Могаві".

У стійті Юта вже подекуди видно худобу. Тяжко загнати, на чому вона пасеться. Величезне озеро Солт Лейк, блає сльози берегів і місто у зелені, наче озера. Кругом високі гори, які не такі сумні, як каліфорнійські, на деяких верхах сніг.

У Вайомінг плоскогорія горби, подібно, як в Аризоні, тільки кольорів у них більше — не раз моя перекладений торт, і жовті і червоні і брунатні і помаранчеві і білі і чорні верстви. Декуди із широких

ПЛАНЕТИ — ВЕЛЕТНІ

Відомі тепер дев'ять великих планет, що складають сім'ю сяючого Сонця, за своїми розмірами, фізичними властивостями і за положенням у Сонячній системі поділяються на дві групи. Меркурій, Венера, Земля іmars — планети земної групи — рухаються відносно близько до Сонця, одержуючи значну кількість сонячного тепла і світла. Вони мають атмосферу, як є багато підстав вважати, що на Венері і Mars, як і на Землі, розвивається життя. Тільки Земля і Mars мають супутників. Навколо нашої планети обертається Місяць, а близько до Mars рухаються дві маленьки планетки, одна з яких має в діаметрі 15, а друга 8 кілометрів.

Іншу групу створюють Юпітер, Сатурн, Уран і Нептун; це планети-веletні, в багато раз більші за Землю. Але і серед цих величин Юпітер є кольосом: він у 320 раз більший від нашої Землі масою, тобто кількістю речовини. Юпітер рухається навколо Сонця майже по колу, на віддалі, яка в 5,2 раза перевищує середину віддалі Землі від Сонця і дорівнює 780 мільйонам кілометрів. Сатурн ще в 2 рази далі, і віддалі Урана від Сонця перевищує 2.800 мільйонів кілометрів. Нептун рухається на відстані 4.500 млн. км.

За Нептуном ходить навколо Сон-

ця найдаліша з відомих тепер планет — Плутон, який за своїми особливостями не може бути віднесенний ні до планет-веletні, ні до планет земної групи, хоча розміром він приблизно дорівнює Землі. Плутон мало вивчений, бо від землі він надзвичайно далеко і видний в телескоп, як цяткова. Сонце для нього маленька зірочка, там панує вічний холод. Є припущення, що Плутон увесь вкритий льодом.

Умови на планетах-веletніх надзвичайно своєрідні. На віддалі, наприклад, Юпітера Сонце світить в 27 раз слабше, ніж на Землі, а день Нептуна — це постійна півтемрява, бо Сонце дає йому світла трохи більше, ніж повний Місяць дає Землі.

Наш опис буде неповним, якщо ми не згадаємо про численну сім'ю короткоперіодичних слабих комет, що рухаються в Сонячній системі і зв'язані з Юпітером, або про знамениті кільце Сатурна, які оточують планету, або про надзвичайну особливість Урана, який рухається, нібито лежачи на бочці, бо його вісь обертання розташована в площині руху планети.

Серед багатьох комет — цих туманів або хвостатих світів — по-над 60 короткоперіодичних належать до так званого сімейства Юпітера. Тепер відомо, що комети — це невеликі небесні тіла, ядра яких складаються із брил, що мають у поперечному сорті метрів або й кілометрів, які є багато діягічних "малих планет", що рухаються в Сонячній системі. Дивною особливістю комет є наявність в них люді, тобто заморожених газів. У кометах не тільки з води утворюється лід, усім відомий на Землі, а найбільше з метаном-аміаком сполучок. Лід, випаровуючись при наближенні комети до Сонця, утворює газові оболонки і хвости комет.

На поверхні Юпітера і Сатурна відбуваються значні зміни: з'являються одні смуги, зникають інші, часто виникають грандіозні збурення, які виникають, наприклад, у вигляді більших плям на Сатурні тощо. Цікаву особливість являє собою червону пляму на Юпітері. Вона ви-

А ранком зннову монотонія пустиня...

никла в 70-х роках минулого століття і то немовби закривається пілівкою, то знову стає виразною. Ці явища відбуваються в густому хмарному покрові, який складається з метану й аміаку.

Температура повірхні Юпітера, яка визначається радіометрами, — 120° нижче нуля, а тимчасом геометрична температура Юпітера становить — 150° С. Ця різниця спостерігається і в інших планет і приводить до важливої висновку про те, що планети-велетні мають власні джерела тепла. В астрономії немає ще єдиної думки про внутрішню будову планет-велетні і природу процесів на їх. Уявлення деяких астрономів про ці планети, ніби вони суцільно вкриті льодом, помилкові.

Завданням науки є з'ясувати дальші деталі, які характеризують природу планет-велетні, а також їх відношення до планет типу Землі і до численних малих планет Сонячної системи. Розвиток нових методів дослідження і, зокрема, методів радиоастрономії, даст змогу ще глибше проникнути в суть цієї дуже цікавої проблеми.

Проф. С. К. Всехсвятський
„Україна”

Ніколи не сили без праці. Роби негайно те, що маєш зробити, а відповідай за сінкінину право, але ніколи не вред тим.

ВОЛТЕР СКОТТ

БУВА Е...

...що й собака замість до місяця вие до лімпії.
мат. Ю. А.

3 ПЛАСТОВОГО ЖИТТЯ

ДРУГА СЕСІЯ ГОЛОВНОЇ ПЛАСТОВОЇ РАДИ

В дні 10 і 11 грудня 1955 відбулася в приміщеннях готелю Шератон Брук у Водопадах Ніагари, Онтаріо, Канада, ДРУГА СЕСІЯ Голової Пластової Ради, зважного органу Конференції Українських Пластових Організацій.

На нарадах, якими проводив голова ГПРади пл. сен. д-р Осін БОРЧУК, взяли участь: Начальник Пластун проф. Северин ЛЕВІЦЬКИЙ-СІРИЙ ЛЕВ, член ГПРади пластун-секретар: ред. Михаїло БАЖАНСЬКИЙ, проф. Олександр БЕРЕЖНИЙ-ЧИЙ, Марія МУДРИК, Микола ПЛАВЮК, інж. Юрій ЯСЕЦЬШАКІЙ, д-р Богдана САЛАВАТ і Тереза ШАКІР, член Голової Пластової будівлі пластун-секретар: інж. Яро ГЛАДКІЙ, мігр. Володимир САВЧАК, Кекілія ПАЛІВ, мігр. Зенон КОРЧИНСЬКИЙ та представники Крайових Пластових Старшин пластун-секретарі: ред. Богдан КРАВЦІВ і Ярослав БУРДЧУК (ЗДА) і Кекілія ПАЛІВ й інж. Омелян ТАРНАВСЬКИЙ (Канада).

ГПРада висухала звідомленням ГПБузанія діяльності за останній рік та призначила план праці на черговий 1956-й рік. В дальших нарадах передискотувано відношення Пласти до інших українських молодіжних організацій, відношення Конференції Українських Пластових Організацій до Українського Скавтингу в екзилі та уточненою розбіжності питань, зокрема з ділниками Пластового Сектору.

Для відзначення 45-ліття Українського Пласти порішило м. і. зорганізувати велику зустріч пластової молоді літом 1957 р. Підготова до цієї Зустрічі буде відбудуватися впродовж 1956 р. зокрема на окружних зустрічах в ЗДА в Канаді.

Схвалено предмісячний бюджет Конференції УПО на 1956 р. та устійною реченьчкою ДРУГИХ ЗБОРІВ КОНФЕРЕНЦІЇ на останній дій грудня 1956 р. Збори відбудуться знову в Водопадах Ніагари, Онтаріо в Канаді.

ПЛАСТОВІ ТАБОРИ 1955 У НІМЕЧЧИНІ

Цьогорічне пластове таборування в Німеччині, що його зорганізовано заходом Крайової Пластової Старшини, очолюваної пл. сен. інж. Дам'яном Пеленським, складається з двох окремих груп — табору юнацтва і табору піонерів. Юнацький табір, названий цього року іменем ген. Г. Чуприки, нарахував 35 учасників під командою пластина сеньйора Михайла Рудька. Одночасно з ним таборували юначка під командою пл. сен. Ольги Качмарської. Цей табір, ім. Старинко-Чернігівської, мав 26 юначок, а разом з вихованцями — 32. Пластовим харчуванням займається пл. сен. Г. Комаринський, якому багато допомагав (очевидно „дзійником менестрію“), байдужо ступаючи за ним, фінансовий референт пл. сен. мігр. Д. Миськів. Таборову комісію очолювали пл. сен. А. Гітлер і пл. сен. Маркін Зашин.

Юнацький табір, так і піонерський ділилися на дві частини. Новацький табір трапився від 5. до 25. серпня. Він вносив дії назви — „Великий Луг“ і „Карпатський бір“, маючи 48 новаків і 42 новачок. І тут комендант був пл. сен. І. Керістіль. Помогли головний вихованець пл. сен. І. Волинський та бунчужний ст. пл. А. Кучин. Ці новаки з'їхалися з цілої Німеччини. Тільки трохи з них находилися в Україні.

Поза тим 32 з них ходили до суботніх школі, 4 взагалі не вміли говорити по-українському, а тільки во-іменниково. В двочовому таборі „Карпатський Бір“ команданткою була пл. сен. О. Качмарська, якій помогали бунчужна юначка Х. Семанюк і пл. сен. І. Волинський. Всі дівчата говорили по-українському.

Більш наших пластових таборів був розташований табір американських дітей і німецьких скавтів. Ці всі табори жили з собою в дружливих взаєминах, відвідувалися се-бі зважно, а американський комісаріант брав участь в час офіційного відкриття.

ПОСВЯЧЕННЯ КУРІННОГО ПРАПОРУ ДРУГОГО КУРЕНЯ ЮНАЧОК ІМ. Л. УКРАЇНІКИ ІНІКІНІКІ В НЮ ЙОРКУ

В річницю 22 січня відбулася в Нью Йорку урочистість посвячення Курінного Прапору 2-ого Куреня Юначок ім. Леся Українки. Іса Служби Божої, відправленої в українські католицькі церкви св. Юра на ініціативу Куреня, відбулася в церкві акт посвячення прапору. Після посвячення Курінь і гості взяли участь в Станичному Святі з нагоди роковини 22 січня і потому відбулося продовження урочистостей посвячення прапору з молитвою і словом священика української православної парохії, відбранні представниками Крайової Пластової Старшини присяги хорукою, заприсяженнім хорукою, відчінництвом прив'язі і вписуванням до промазаної книги. Після урочистості була відкрита виставка паньонажів Куреня у пластовій домівці. Увечері цій же діоміні відбулася символічна зустріч Куреня. Звідкою Куреня є пл. сен. Ніна Піссецька і курінною під. вірл. Р. Скоробогата.

ВИСТАВКА „КІЇВ — СТОЛИЦЯ УКРАЇНИ“ У ВІННІПЕГУ

У рамках ювілейного тижня Української Вільної Академії Наук у Вінніпегу відбулася в дні 12-19 листопада м. р. пластова виставка під гаслом „Кіїв — Столиця України“. Під час виставки було відновлено духові зв'язки української спільноти, що не потребує поза межами України, передусім молоді, з осередком і воєнним українського життя на протязі довгих сторіч української історії та дат образ благої і всесторонньої матеріальної і духовної культури Києва. Виставка складалася з праць експонатів всієї української пластової молоді в Канаді і була цінною і цікавою збільшкою матеріалів про Кіїв. З нагоди цієї виставки Пластова Станція у Вінніпегу здобула окремий датівник з гербом Києва посередині і цим датівником (репродукція його була подана в числі „Молодого Життя“ за листопад-грудень 1955) перепечатувано видані проф. О. Поністенко на лінолії із малюнками кіївських церков.

Гарний настірні має велике значення для людей хворих і слабоніжних. Хворим доде-ся перемоги хворобу, слабоніжним облег-шше життя. Тому треба завжди дбати про радісний настірні, як лише позивальну на це умовини. Енергія нашого духу має вели-це значення для цілого організму. Наши почуття відівнюють на тіло, а веселій настірні не лише зменшують страждання, але збільшує охоту до життя, руху і праці.

Мед. журнал „ЛАНЦЕТ“

ЗУСТРІЧ ІЗ ГЕРОЄМ ПІСНІ ПРО ПЛАСТУНА

Дня 14. серпня м. р. пластова оселя „Січ” у Грефтоні гостила батьків новацтва, що громадно прибули на відвідини своїх дітей. З Торонто приїхав теж о. П. Хомин, який відправив для пластунів і прибулих Службі Богу.

У вечірніх годинах новаки запалили свій традиційний вогник і грали в новацькі забави. В творчестві пластової Команди, яка саме цього самого ранку пересілась з поїздом, з Вінницького напрямку на автобусну лінію до новацького табору, — знаходився цікавий гість. Він розмовляв українською мовою, мав на грудях деякі українські пластові відзнаки, але теж напис: Франція. Це був Олексіс Кіт, один з перших пластунів, які побували в пластовому таборі, тому 31 років на „Соколі”, в Карпатах. Пізніше О. Кіт вийшов з Франції і там досі живе. Нещодавно приїхав у складі французької скавтськоїreprезентанти на світове „Джембої”, що цього літа відбувалось в Канаді, в Ні-

Одна година денно, вирвана северо-легковажного орудування часом і якільку ужита, може людину середніх здібностей доказати ознакою, що якоюсь галузю наук. Одна година денно може впроваджити десятки років неосвіченого чоловіка зробити освіченим. Одна година денно може змінити порожнє видніння на часливе й розумне життя, невідому людину зробити славниною, нікому непотрібну людину — добродієм людськості.

МАРДЕН

ПЛАСТУНИ!

Заходом пластової господарської централі

зареєстрованої Корпорації

„Молоде Життя”

відкрито

в Нью Йорку при 140 2-ї Енвіо

ПЛАСТОВУ КРАМНИЦЮ

у якій можете набувати все, що Вам потрібне з пластового і спортивного виряду, шкільного приладдя, пластових та інших видань, біля, панчіх, скарпітко тощо.

Товар добрий.

Ціни приступні! — нижчі як в інших крамницях.

Незабаром можна буде набути в цій Пластовій Крамниці пластовий однострій та його частини, як теж пластові відзнаки, які згідно з новими приписами про пластовий однострій та відзнаки є важче у продукції.

Пластова Крамниця полагоджує замовлення з інших місцевостей у ЗДА й Канаді поштою.

Кожен пластун і пластунка, кожен новак і новачка купують у своєї Пластової Крамниці!

З НОВИХ ВИДАНЬ

ПЛАСТОВИЙ ЛИСТОК. Видає Крайова Пластова Старшина у ЗДА. Ч. 4 жовтень і 5 за листопад. 1955.

ЛІСТИКИ ДРУЖБЫНОГО ЗВ'ЯЗКУ. Б'юлетень 1-го Куруні УПС ім. Ст. Тисловського ч. 3-29 за жовтень 1955. Боффало (Півд.)

ПЛАСТОВИЙ ВІСНИК. Офіційний бюллетень Крайового Пластового Проводу в Канаді. Торонто. П. 4-28 дні 4. жовтня 1955.

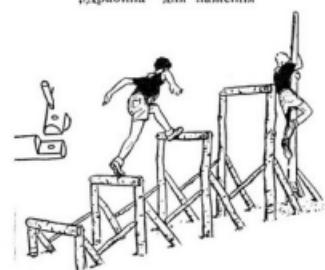
ЮНІ ДРУЗI. Журнал для молоді. Видає Союз Українців у Великій Британії. Лондон. ЧЧ. 1, 2, 3, 4. за жовтень 1955.

ВЛАШТУВАННЯ ДЛЯ РУХАНКИ В ТАБОРИ

(З досвіду французьких скавтів)

„Драбина” для лаження

Руханковий „міст”
з маштою для сходження

3 „World Scouting”

„МОЛОДЕ ЗИТІЯ”, Journal for Ukrainian Youth
Видає „Молоде Життя”, зареєстрована корпорація.

Published by „Molode Zytia”, Inc.
New York, N. Y., USA.

Редактор Колегія.
Загальна Редакція й Адміністрація виховних журналів: Богдан Кравцов
2011 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA 30, Pa. USA
Ціна \$0.20. Річна передплата (10 місяців крім ваканцій) — \$2.00.

Друкарня „Дніпро”, 77 Іст Ст. Маркс Пл.,
Нью Йорк.